

МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ: ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ І ПОКАЗНИКИ

Братков М.О., Білоцерківський О.Б.
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків

У роботі розглянуто значення та поняття міжнародної торгівлі, досліджено такі показники як експорт, імпорт, на підставі яких розраховано торговельне сальдо. Міжнародна торгівля є найбільш розвиненою формою традиційних міжнародних економічних відносин, на частку якої припадає до 2/3 обсягу всіх транскордонних економічних потоків. Міжнародною торгівлею називають сферу міжнародних товарних відносин, специфічну форму обміну продуктами праці (товарами і послугами) різних країн. З іншого боку, міжнародна торгівля є сукупністю зовнішньої торгівлі всіх країн світу. Міжнародну торгівлю характеризують: експорт; імпорт; торговельний баланс; загальний обсяг зовнішньої торгівлі (зовнішньоторговельний обіг); загальний обсяг міжнародної торгівлі (світовий товарообіг). Експорт – це закупівля вироблених у країні товарів і послуг та вивіз їх за кордон з метою передачі у власність нерезидентам даної країни. Імпорт – це витрати окремих осіб, фірм та уряду даної країни на придбання товарів та послуг, що вироблені в інших країнах. Наприклад, розглянемо обсяги імпорту та експорту послуг в Україні за 2008-2016 роки (табл. 1, [1]):

Таблиця 1 – Обсяг експорту-імпорту послуг в Україні за 2008-2016 роки

Рік	Обсяг експорту, тис. дол. США	Обсяг імпорту, тис. дол. США	Торговельне сальдо, тис. дол. США
2008	12260120,9	6481524,9	5778596
2009	10129730,1	5186425,1	4943305
2010	12324180	5467233,4	6856946,6
2011	14180342	6214212,1	7966129,9
2012	14096178,1	6650075,8	7446102,3
2013	14233226,1	7523029,1	6710197
2014	11520850,7	6373128,1	5147722,6
2015	9736654,2	5523022,4	4213631,8
2016	9867999,7	5326512,7	4541487

Із табл. 1 слідує, що протягом 2008–2016 років, не зважаючи на зменшення на 22% [2], зберігається активне торговельне сальдо зовнішньої торгівлі послугами. Це свідчить про те, що зовнішньоторговельні відносини позитивні для України.

Література:

1. Динаміка структури експорту-імпорту послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2008/zd/dseip/dseip2007_u.htm.
2. Білоцерківський О. Б. Статистика : текст лекцій / Білоцерківський О. Б., Замула О. О., Ширяєва Н. В. – Харків : НТУ «ХПІ», 2009. – 96 с.